

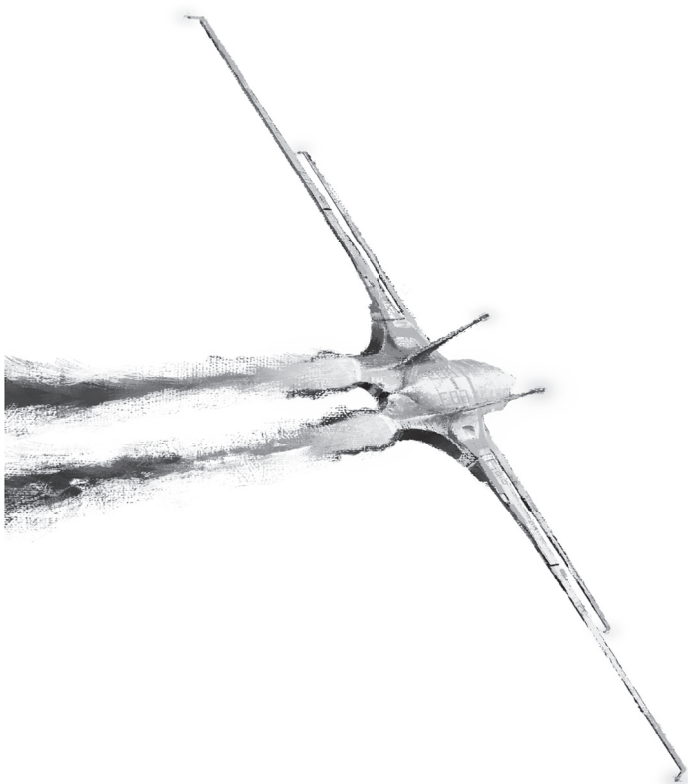

MOTORY BOHA

Maureen s láskou

HUTCH 01

JACK MCDEVITT
MOTORY BOHA

U PRAZE 2021

Čekáme v ulicích Hau-kai.
Přichází noc, padá zima,
světla světa chladnou.
A v tomto třístém roce
od nástupu Bilata na trůn
přijde ten, kdo zašlápne ráno,
pod nohama udusá slunce
a bude soudit lidské duše.
Rozkročí se nad střechami
a zažehne motory boha.

Nebeská kniha modliteb (*Quraqua*),
přeložila Margaret Tufu

The Engines of God
Copyright © Jack McDevitt, 1995

First published in English by ACE Books, The Berkley Publishing Group,
New York, 1995

Czech edition © Martin Královec – Planeta9, 2021

Translation © Petr Kotrle, revize překladu 2021

ISBN 978-80-88321-84-2

PROLOG

IAPETUS. NEDELE 12. UNORA 2197, 08:45 UTC

Socha byla vytesána z ledu a kamene. Poklidně stála na holé, sněhem pokryté planině – děsuplná postava s lehce ohnutými pařáty, bizarníma očima a plynulými křivkami hubeného těla. Rty byly rozevřené, zakulacené, téměř sexuálně dráždivé. Priscilla Hutchinsonová nemohla přijít na to, co je na ní tak zneklidňujícího. Nebyl to jenom tvorův masožravý výraz, dlouhé výhružné drápy, noční kradmost dolních končetin. Nebyl to dokonce ani neurčitě agresivní postoj nebo umístění postavy uprostřed jinak mrtvé planiny pod říjnovým světlem Saturnových prstenců.

Spíš jako by to vyplývalo z jeho zájmu o prstencovou planetu, navěky znehybněnou nad nízkými kopci a hřebeny na západě. Výraz otisknutý do jeho ledových rysů dokázala popsat pouze jako filosofickou dravost.

„Musím se stále vracet,“ rozlehl se jí ve sluchátkách Richardův hlas. Byl plný emocí. „Tento monument byl první ze všech a je ústřední.“

Stáli na rampě, postavené tak, aby zachovala stopy původní expedice. *Tady* stála Terri Caseová a *tam* Cathie Chungová. Hluboké šlápoty obcházející nejbližší postavu patřily samotnému Steinitzovi. (Věděla to, protože mnohokrát zhlédla stará videa, na nichž se astronauti v nemotorných skafandrech hemžili kolem.)

Usmála se té vzpomínce, zastrčila ruce do kapes a podívala se na Richarda Walda. Měl na sobě zmačkané šedé džínny a bílý svetr, na hlavě naražený klobouk typický pro irské venkovany. (K energetické bublině, která mu poskytovala prostor k dýchání, se to příliš nehodilo.) Byl mírně mimo ohnisko, takže ho uvnitř Flickingerova pole nebylo moc dobře vidět. V běžném životě to bylo podobné. Richard byl jednou z archeologických kapacit. Jeho jméno si lidé budou připomínat, dokud je bude zajímat, odkud pocházejí, dokud budou vysílat výzkumné expedice. Přesto tu stál stejně ohromený jako ona, v přítomnosti tohoto výtvaru na okamžik proměněný v dítě. Okolní ticho a pusto na ně tíživě dopadlo.

Hutchinsonová mohla na první pohled působit jako drobná žena s jemnými rysy a okouzlujícím úsměvem, které by člověk čekal spíš někde ve vybrané společnosti než na bezútěšném povrchu Saturnova měsíce. Měla tmavé veselé oči. Kdo by dal na první dojem, mohl by si myslet, že odrážejí jen prázdnou žoviálnost, ale pravda byla taková, že se dokázaly i rozhořet.

Černé vlasy měla ostříhané nakrátko. Vyčuhovaly jí zpod klobouku se širokým okrajem ve stylu safari. Všichni, kteří ji znali, věřili tomu, že právě její drobná postava byla živnou půdou jejich ambicí; že jí jedna a tatáž touha – vynahradit si to – pomohla k mužům, kariéře, a nakonec i ke hvězdám.

Ona věděla, že to není pravda, nebo tomu alespoň věřila. Skutečnost byla mnohem jednodušší, ale s tím se nikomu nesvěřovala. Když jí bylo osm, otec ji vzal s sebou na Měsíc a tam na ni plnou vahou dolehlo jeho stáří. Uzurpovalo její sny a bylo tím nejdůležitějším, když byla vzhůru. Vštípilo jí do duše pocit vlastní pomíjivosti. *Žij, dokud můžeš, oddávej se svým vášním. Ať to stojí za to.* Stará bouře se v ní znovu probudila, když se dívala na znehybněné emoce ledového tvora. A poznávala je.

Richard Wald dal ruce k sobě a přitiskl si je na svetr, jako by mu v energetickém poli byla zima. Měl vysokou postavu a byl dokonalou ukázkou rozpačité důstojnosti, již se projevují lidé, kteří dosáhli jistého stupně slávy a nikdy se s tím nedokázali úplně vyrovnat.

Přestože mu bylo šedesát, byl pozoruhodně vitální. A nevázaný. Vědělo se o něm, že má rád dobré pití a dobrou zábavu; a společnost žen, tu přímo miloval. Před Hutchinsovou, která mu dělala pilota, si však dával záležet, aby jeho vystupování bylo čistě profesionální. V jeho zjevu bylo něco ze starozákonního proroka. Měl hustou stříbrnou hřívu a knír, vysoké lícní kosti a ochromující modrý pohled. Ale ten přísný zjev byla jen fasáda. Pobavené oči Hutchinsové ho viděly jako mazlíčka.

Nebyl zde poprvé. V jistém smyslu se tady narodil.

Byl to první monument; právě zde došlo k nepravděpodobnému pseudokontaktu, který před dvěma sty lety lidstvo upozornil, že ve vesmíru není samo. Průzkumníci našli mezi hvězdami třináct dalších monumentů, každý jiný. Podle Richarda existovalo několik tisíc dalších.

Obrovské monumenty byly jeho nejsilnější vášní. Jejich vyobrazení zdobila stěny jeho domova v Maine: zakalená pyramida obíhající kolem skalnaté planety u modrobílého Siria, černý shluk křišťálových koulí a jehlanů zasazených do věčného sněhu v blízkosti jižního pólu jinak mrtvé Armis V, průhledný klín na oběžné dráze kolem Arkturu. (Křehký mikrofon Hutchinsové byl zručně vyvedenou reprodukcí arkturského klínu.) Nejvelkolepější památkou byl objekt připomínající kruhový altán, včetně sloupů a schodů, vytesaný do úbočí hory na deformovaném asteroidu v soustavě Prokyonu. („Vypadalo to, jako by se čekalo na příchod orchestru,“ řekl jí Richard.) Hutchinsová znala pouze obrázky, sama na těchto kouzelných místech ještě nebyla. Ale chystala se na to. Jednou bude stát vedle nich a bude cítit ruku jejich tvůrců, tak jako ji cítila tady. Sama to mohla dokázat těžko: pilotů bylo mnoho a výprav málo. Ale Richard dovedl rozpoznat spřízněnou duši. Chtěl, aby si mohla monumenty prohlédnout, protože prostřednictvím jejích reakcí mohl dát průchod svým vlastním. Kromě toho byla jako pilot zatraceně dobrá.

Ze všech artefaktů se pouze postava na Iapetu dala interpretovat jako autoportrét. Křídla byla částečně složená. Ruce zakončené drápy, každá se šesti prsty, se natahovaly

k Saturnu. Evidentně samičí postava, s otevřenou náručí, zapřenýma nohama a těžištěm přeneseným lehce dopředu, se dívala někam za Richarda. Působila téměř eroticky.

Slepým zrakem se rozhlížela po planině. Stála na ledovém kvádru, jenž byl vysoký asi jako třetina postavy. Do ledu byly otisknuty tři řady zřetelných bílých symbolů. Hutchinsově se zdálo, že písmo má jemnost a eleganci arabštiny. Byly pro ně typické smyčky, srpky a oblouky. Jak se Slunce pohybovalo po obloze, symboly přijímaly světlo a ožívaly. Nikdo nevěděl, co ten nápis znamená.

Podstavec byl o polovinu širší než rozpětí paží Hutchinsově. Samotný tvor byl vysoký tři a půl metru. Že jde o autoportrét, se vědělo proto, že Steinitzova expedice našla na planině otisky, které odpovídaly tvorovým nohám.

Rampa měla návštěvníkům umožnit, aby se dostali tak blízko, že si na artefakt budou moci sáhnout, a přitom nic nenaruší. Přitiskl prsty na podstavec, přikývl a sundal z opasku svítlnu. Zapnul ji a přešel světlem po nápisu. Symboly se rozzářily, protáhly se, pohnuly se.

„Hezký efekt,“ řekla Hutchinsová.

Na každém monumentu byl nápis. Ale zdálo se, že ani dva z nich nevycházejí z jednoho písma. Podle uznávané teorie měly objekty skutečně funkci monumentů, ale byly vybudovány v různých epochách.

Hutchinsová se dívala do tvorových slepých očí. „Byl jsem tady, Kilroy,“ řekla.

Věděla, že vznik monumentů se odhaduje na období dlouhé pět tisíc let, končící nějakých 19 000 let před Kristem. Tento výtvar byl považován za jeden z nejstarších. „Zajímalo by mě, proč přestali,“ poznamenala.

Richard zvedl oči ke hvězdám. „Kdo ví? Pět tisíc let je dlouhá doba. Třeba je to začalo nudit.“ Došel k ní. „Kultury se mění. Nemůžeme čekat, že to budou dělat věčně.“

Nevyslovená otázka: *Existují ještě?*

Škoda že jsme se s nimi nepotkali. Každý, kdo sem přišel, reagoval stejně. Tak málo chybělo. Několik tisíc let, v měřítkách kosmického času mrknutí oka.

Steinitzova expedice tady zanechala jeden přistávací modul. Šedivé neohrabané těleso se starou vlajkou Spojených států, vyvedenou u otevřených vrat nákladové komory, stálo o dvě stě metrů dál, na opačném konci rampy. Ztracený kus ztraceného světa. V pilotní kabině se svítilo a cedule zvala návštěvníky k prohlídce.

Richard se otočil k nápisu zády.

„Co myslíš, že je tam napsané?“ zeptala se.

„Jméno a datum.“ Ustoupil. „Myslím, že jsi to řekla dobře. *Byl jsem tady, Kilroy.*“ Odtrhla oči od sochy a rozhlédla se po sterilní, bílé, krátery zjizvené planině. Postupně se zvedala k řadě horských hřebenů, kalně ozářených přízračným světlem obří planety. (Iapetus byl tak malý, že člověk, který na něm stál, mohl skutečně poznat, že stojí na kouli. Neznepokojovalo ji to, ale věděla, že až Richardovo vzrušení opadne, projeví se to na něm.)

Postava se dívala přímo na Saturn. Planeta, visící nízko nad obzorem, byla ve třetí čtvrti. Byla ve stejné poloze, jako když tady byla ona, a bude tam i za dalších dvacet tisíc let. Na pólech byla zploštělá, o něco víc než Měsíc. Prstence nakloněné dopředu rozehrávaly zářivé panoráma zelených a modrých odstínů, prudce utnutých stínem planety.

Richard zmizel za sochou. „Je úžasná, Hutch,“ zapraskal jí ve sluchátkách jeho hlas.

Když skončili obhlídku, odebrali se do Steinitzova přistávacího modulu. Byla ráda, že není venku a může vypnout energetické pole (které vždycky působilo nepříjemné hučení v uších), zbavit se zátěže a vychutnávat jistotu stěn a vnitřního osvětlení. Správa udržovala vozidlo víceméně ve stejném stavu, v jakém bylo před dvěma stoletími, i s fotografiemi členů Steinitzova týmu.

Richard, stržený vzrušením, chodil od jedné fotografie ke druhé. Hutch nalila oběma kávu a pozvedla svůj šálek k připitku. „Na Franka Steinitze,“ navrhla. „A na jeho posádku.“

Frank Steinitz. Jméno, které dokázalo divy. Jeho výprava byla prvním průnikem do vzdáleného kosmu, pět Athén

k Saturnu. Byl to pokus přitáhnout pozornost veřejnosti ke skomírajícímu kosmickému programu: průzkum neobvyklého objektu, který na Iapetu o dvacet let dříve vyfotografovala sonda Voyager. Vrátili se bez odpovědí, s vytesanou sochou, kterou nikdo nedokázal vysvětlit, a s filmem zachycujícím zvláštní otisky nohou na zmrzlém povrchu měsíce. Expedice byla neskutečně drahá: pro politické karikaturisty to bylo vítané sousto a americkému prezidentství to zlomilo vaz.

Členům Steinitzova týmu zůstaly po letu trvalé následky: demonstrovaly ničivé působení dlouhého stavu beztlíže tak výmluvně, že veškeré další slovíčkaření ztratilo smysl. Vazy a šlachy se uvolnily, svaly se změnilly v kaši. Několik astronautů mělo srdeční potíže. Všichni trpěli nejrůznějšími neurózami. Byl to první jasný signál toho, že přizpůsobení člověka životu mimo Zemi nebude snadné.

Steinitzova fotografie byla umístěna uprostřed. Byl to známý obrázek: nadváhou trpící, svárlivý, fanaticky horlivý muž, který využil nepozornosti NASA a zfalšoval údaje o svém věku. Richard se otočil k oknům a vyhlédl ven na ledovou sochu. „Je to k vzteku,“ řekl vážně, „že je nikdy nepotkáme.“

Pochopila, že mluví o Stavitelích monumentů.

„To řekl Steinitz, když ji poprvé uviděl,“ pokračoval Richard. „A měl pravdu.“

„Ve své době měl pravdu. Ale pro nás to platit nemusí.“ Příliš tomu však nevěřila, neboť vše nasvědčovalo tomu, že Stavitelé monumentů zmizeli. Ale zdálo se jí, že by to měla říct. Zadívala se do šálku s kávou. „Překvapuje mě, že dokázaly zpracovat kus ledu s takovou jemností a takovými detaily.“

„Co si o tom myslíš ty?“ zeptal se. „Nevím. Jisté je, že působí znepokojivě. Skoro až tísnivě. Abych pravdu řekla, nevím, jak to mám vyjádřit.“ Otočila se s křeslem tak, že byla k planině zády. „Možná je to tou opuštěností.“

„Řeknu ti, co zapůsobilo na mě. Její stopy. Jsou pouze jedny.“

Hutch nepochopila, jak to myslí.

„Byla sama.“

Postava byla idealizovaná. S viditelným zájmem vzhlížela k Saturnu. Její linie v sobě měly vznešenost a krásu.

Hutch nacházela ve spojení zobáku s čelistmi a v koutku očí něco jiného: směsici domýšlivosti a nedůvěry proloženou stoicismem. Neústupnost. Možná dokonce strach.

„Ten nápis,“ promluvila. „Mohlo by to být její jméno.“

„Tak se na to dívá i Muncie. Jestli se skutečně jedná o umělecké dílo a nic víc, mohl by to být název díla. ‚Pozorovatel. Předsunutá hlídka.‘ Něco takového.“

„Nebo jméno bohyně,“ navrhla Hutch.

„Možná. Jeden ze členů původní expedice poznamenal, že by to mohlo být něco jako záborový kolík.“

„V případě, že ano, sem klidně můžou přijít,“ řekla.

„Brali to spíš vzhledem k Sluneční soustavě.“ Planina se táhla do dálky, rovná a holá. Prstence ostře zářily. „Můžeme se projít?“

Vydali se po rampě dál na planinu. Na jedné straně byly vidět stopy těžkých bot astronautů. Přibližně po půldruhém kilometru západním směrem se objevily její stopy.

Byly jich dvě řady, každá jiným směrem. Nepoužívala žádnou obuv. Z poměru délky chodidla a kroku vůči anatomii ledové sochy se dalo odvodit, že tvor byl přibližně tři metry vysoký. Na každém chodidle se dalo rozeznat šest prstů, což také souhlasilo. „Skoro jako by ten tvor slezl dolů a šel se projít,“ podotkla Hutch.

Mrazivá představa. Oba se reflexivně ohlédli.

Jedna řada stop pokračovala na západ do kopců.

Druhá se po planině stáčela a nabírala směr, který ji zaváděl dost daleko na sever od artefaktu. Rampy a stopy astronautů je sledovaly oběma směry. Richard a Hutch se pustili na sever.

„Ty bosé nohy jimi pořádně zalomcovaly,“ řekl Richard. „Kdybychom dnes chtěli, mohli bychom ji napodobit.“

Přibližně po čtvrt kilometru stopy uprostřed sněhu znenadání končily. Oboje, přicházející i odcházející. „Tady nejspíš stála loď,“ řekla Hutch.

„Vypadá to tak.“ Sníh byl za místem, kde stopy končily, neporušený.

Rampa obkružovala místo kolem dokola a vymezovala prostor o velikosti přibližně odpovídající baseballovému hřišti. Richard obešel celý kruh. Chvillemi se zastavoval, aby si prohlédl povrch. „Všimni si těch děr,“ ukázal jí. „Loď zřejmě stála na nějakých chůdách. Otisky nám ukazují, odkud tvor původně vyšel. Šel – nebo spíše šla – cestou, kterou jsme přišli, a pokračovala do kopců. Tam odřízla od stěny kus skály a ledu. Půjdeme se na to místo podívat. Vytesala sochu, dopravila ji na loď a odletěla s ní na místo.“ Podíval se směrem k ledové soše. „Jsou tam taky takové díry.“

„Proč se s ní vláčela? Proč ji nenechala v kopcích?“

„Kdo ví? Proč dát něco *sem*, a ne *tam*? Třeba by to bylo příliš snadné.“ Zaklepal špičkou boty o rampu. „Jsme totiž v údolí. Není to moc dobře vidět, protože svahy jsou nízké a zakřivení je příliš strmé. Ale je to údolí. A ta ledová socha stojí přímo uprostřed.“

Po chvíli se vrátili stejnou cestou zpátky a vydali se podél stop do kopců. Chodník se nořil do hlubokého sněhu a překonával rokliny. Vlastní stopy dvakrát došly až těsně ke strmé stěně a tam najednou skončily. „Pokračují nahoře,“ pravil Richard.

„Antigravitace?“

„Prozatím považována za nemožnou. Ale jak jinak bys to chtěla vysvětlit?“

Hutch pokrčila rameny.

Vstoupili do rozsedliny, z níž byl odebrán led a kámen použitý na stavbu sochy. Blok byl čistě odříznut od stěny. Zůstal po něm zářez dosahující trojnásobné výšky člověka. Stopy procházely kolem, pokračovaly vzhůru a na silném ledu se ztrácely. Znovu začínaly o něco dál na vrcholu hřbetu.

Terén na obou stranách padal prudce dolů do velké hloubky. Richard kráčel ostrým tempem po rampě, ponořený do svých myšlenek. Nemluvil, nedíval se napravo ani nalevo. Hutch se ho snažila upozornit, že energetické pole neoplývá

přilnavostí a slabá gravitace je ošidná. „Mohl bys sklouznout, ani by ses nenadál. Padal bys docela pomalu, ale až bys dole dopadl, byla by z tebe placka.“ Richard něco zavrčel a zvolnil, ale ne dost, aby byla spokojená.

Šli dál po vrcholu hřebene, dokud stopy neskončily. Bylo to uzoučké místo. Ale otevíral se z něj úchvatný výhled na Saturn a závatné zakřívování blízkého měsíčního horizontu.

Podle chaotické změti stop se tady tvor nějakou dobu zdržel. A potom se samozřejmě stejnou cestou vrátil. Richard si prohlížel stopy na zemi.

Noc byla plná hvězd.

„Sem nahoru přišla *předtím*, než odřízla ten blok ledu,“ všimla si Hutch.

„Bravo. Ale proč sem vůbec chodila?“

Hutch se rozhlédla po planině zářící Saturnovým bledým svitem. Zakřivovala se tak, že to působilo závrať.

Hvězdy byly ostré a studené a vzdálenosti mezi nimi na ni tíživě doléhaly. Planeta, stojící na místě, se nepohnula od chvíle, co tu stála ona. „Ta socha na planině není děsivá tím, že má křídla a drápy, ale protože je *sama*,“ řekla.

Začínala jí být zima a zpátky na loď bylo daleko. (Flickingerovo pole skutečně časem začne chladit. Nemělo by – a nejrůznější testy dokazují, že se neochlazuje. Ale je to tak.) Na obloze bylo půl tuctu měsíců: Titan s řídkou metanovou atmosférou; Rhea s Hyperionem a několik menších měsíčků, zmrzlých, rotujících skal, jako byla tato, mrtvých, nezměrně starých, o nic přívětivějších pro život myslících tvorů než nafouklý pytel plynů, kolem nějž obíhaly.

Richard sledoval její pohled. „Musela se nám velice podobat.“ Jeho vrásčité rysy změkly.

Hutch stála bez hnutí.

Vesmír je nejisté, bouřlivé útočiště pro všechno, co myslí. Je nás zatraceně málo a svět je velký. Hutch na ni myslěla. Co ji přivedlo tak daleko od domova? Proč cestovala sama? Určitě se jí již dávno proměnila v prach. *Přesto ti přejí hodně štěstí.*

PRVNÍ ČÁST
VÝCHOD MĚSÍCE

QURAUQA. 28. ROK EXPEDICE, 211. DEN.
ČTVRTEK 29. DUBNA 2202,
06:30 MÍSTNÍHO ČASU.

Každá civilizace na této planetě zahynula prakticky přes noc. Stalo se to dvakrát: někdy kolem roku 9000 před Kristem a potom ještě jednou o osm tisíc let později. Na planetě, na níž nebylo o kuriozity nouze, měla tato skutečnost hlavní zásluhu na Henryho neklidném spánku.

Byl vzhůru a uvažoval o tom, jak se mu krátí čas, přemítal, jak se asi Quraquánci dozvěděli o anomálii na svém měsíci. O dvou diskontinuitách nevěděli, ke konci je ztratili ze zřetele a připomínali si je pouze v mýtech. Ale o Oz věděli. Art našel minci, která nepřipouštěla pochybnosti, poněvadž na její lícové straně byl na srpku zobrazený čtvereček přesně v zeměpisné šířce Západního moře. Přesně tam, kde bylo Oz.

Byl zvědavý, jestli se potvrdí Lindina hypotéza, že v období Dolního chrámu znali optické přístroje. Nebo měli místní obyvatelé prostě dobré oči.

Jak si to asi vyložili? Henry zabořil hlavu do polštáře. Kdyby se Quraquánci podívali na svůj měsíc dalekohledem, spatřili by město rozkládající se uprostřed rozlehlé roviny. Viděli by dlouhé mrtvé ulice, řady budov a široká náměstí. A mohutnou obrannou hradbu.

Převrátil se. Dřív nebo později by si Oz našlo cestu do quraquánské mytologie a literatury. *Až shromáždíme dostatečné*

množství textů. A naučíme se jazyky. Žaludek se mu sevřel. Nebude dost času.

Anomálie byla jenom skála, zručně opracovaná, aby vzbudila iluzi města. To byla skutečná hádanka. A klíč k vysvětlení Oz držela civilizace, která tuto planetu obývala. Byla to civilizace, z níž vzešly složité kultury a filosofické školy, které přetrvávaly desítky tisíc let. Do oblasti techniky však jejich genialita nepřesahovala. V tomto směru se nikdy nedostali o mnoho dál než na úroveň devatenáctého století.

Od dveří se ozval zvonek. „Henry?“ Hlas v reproduktoru byl stažený rozrušením. „Spíš?“

„Ne.“ Otevřel dveře. „Dostali jsme se dovnitř?“

„Ano –“

Henry ze sebe strhl přikrývku. „Dej mi dvě minuty. Nečekal jsem, že to půjde tak rychle.“

Na chodbě stál Frank Carson. „Máš tam dole dobrý tým.“ V pološeru vypadal velmi spokojeně. „Zdá se, že je neporušený.“

„To je dobré. To je skvělé.“ Rozsvítil stolní lampu. Za oknem pronikalo od hladiny sluneční světlo. „Viděl jsi to?“

„Jenom letmo. Schováváme to pro tebe.“

„Jasně. Dík.“ Tradiční lež Henryho pobavila. Věděl, že všichni nakoukli dovnitř. A teď se budou tvářit, že jako první slavně vstoupí šéf.

Jestli v archeologických týmech Akademie působil někdo ještě neformálnější než Henry Jacobi, musel na něho být žalostný pohled. Podle památné věty Lindy Thomasové vypadal vždycky, jako by na něho někde vysypali náklad šrotu. Tvář měl vrásčitou a krabatou, anatomie se mu všude hroutila. Měl břidlicově šedé vlasy a trvale přimhouřené oči, což mohl být důsledek toho, že se snažil rozluštit příliš mnoho ideogramů. Nicméně společenský půvab mohl do slova vyučovat: všichni ho měli rádi, ženy se za něho vdávaly (měl čtyři exmanželky) a lidé, kteří ho znali, by za něho šli do bitvy.

Byl profesionál každým coulem. Tak jako paleontologové dokážou sestavit celého brontosaura z kolenní kosti, se

zdálo, že Henry je schopen zrekonstruovat celou společnost z jediné hrobky.

Šel za Carsonem přes prázdnou společenskou místnost a po schodišti dolů do dispečinku. Janet Allegriová je od hlavního pultu povzbudila zdviženými palci.

Za panoramatickým průzorem se pohybovali jedovaté ryby a plazivci. Mořské dno v pozadí křížovala vodičí světla. Slunečního světla ve vodě ubývalo a Chrám se utápěl v šeru. Vešli do záplavové komory a oblékli si Flickingerovy vesty a tryskové jednotky. Henry si s neskrývanou radostí mnul ruce.

Carson se vypjal v ramenou do vzorného vojenského postoje. Byl robustní, měl ostře řezanou bradu a pronikavé oči, které viděly svět v jasných barvách. Nikoho nemohlo překvapit, že je plukovníkem Severoamerické unie ve výslužbě. „A to je teprve začátek, Henry. Pořád říkám, že bychom tady měli zůstat. Co udělají, když odmítneme odejít?“

Henry si povzdechl. Carson o politice nic nevěděl. „Dělali by Akademii zle, Franku. A až bychom se my dva vrátili domů, šoupli by nás zpátky do učeben. A možná bychom se museli bránit u soudu.“

„Když člověk něčemu věří, musí být připraven riskovat, Henry.“

Pravda byla taková, že o tom uvažoval. Kromě Země byly známy tři další planety, na nichž vznikla civilizace. Jedna z nich, Nokové na Inakadameri, dosud žila. Obyvatelé Pinnacelu byli mrtví tři čtvrtě milionu let.

A Quraqua.

Quraqua byla zlatý důl. Pinnacle byl až příliš zdevastovaný a vzhledem k tomu, že Nokové byli ještě doma, možnosti zkoumání zůstávaly omezené. Přesto se sotva našel univerzitní absolvent, který by neobjevil pod zemí ukryté město, neodhalil klíč k masové migraci nebo nevypátral dříve neznámou civilizaci. Pro archeologii to byl zlatý věk. Henry Jacobi chápal, jak je důležité tuto planetu zachránit. Ale nechtěl při tom riskovat lidské životy. Na něco takového byl už příliš starý.

„Maggie ví, že jsme vevnitř?“

„Už ji shánějí. Chudák, ona si snad neodpočine.“

„Odpočívat může, až budeme pryč.“ Maggie byla jeho hlavní lingvistka. Fakticky vzato dešifrantka. Ta, která se vyzná v nes skutečných nápisech. Kontrolka na jeho levém zápěstí se rozsvítila zeleně. Aktivoval energetické pole.

Carson stiskl výstupní čidlo a dveře komory se otevřely. Palubu zaplavila voda.

Venkovní viditelnost nestála za nic. Byli příliš blízko pobřeží: vodící světla se neustále zanášela, voda byla pořád plná písku a Chrám nebylo téměř nikdy vidět celý.

Chrám větrů.

Byl to ironický žert. Potopil se, když někdy v době Thomase Jeffersona zemětřesení vytvořilo nové pobřeží. Kdysi byl Chrám vojenskou pevností, domovem celé řady božstev, místem, kam se poutníci chodili klanět dřív, než lidé začali klást na sebe cihly v Uru nebo Ninive.

Sic transit.

Před ním se míhaly ryby, doprovázely ho. O něco dál nalevo se vodou pohybovalo něco většího. Carson tím směrem natočil světlo. Světlo tvorem prošlo. Byla to medúza. Vcelku neškodná. Vlnila se, rozvířila se, lenivě si plula po svém.

Přední stranu Chrámů zakrývalo široké sloupořadí. Dosedli na kamennou podlahu u válcového sloupu. Byl to jeden z deseti, které dosud stály. Z původních dvaceti. Na to, že tady řádilo zemětřesení, to nebylo špatné.

„Franku,“ ozval se mu ve sluchátkách Lindin hlas. Zněl spokojeně. A právem; tato část výzkumu byla v její režii. Několikrát riskovala, ale strefila se a oni se dostali dovnitř o hodně dřív, než plánovali. Za daných okolností byl získaný čas nesmírně důležitý.

„Henry je se mnou,“ řekl Carson. „Za chvíli jsme tam.“

„Henry,“ ozvala se znovu. „Kam až vidíme, máme volno.“

„Skvělá práce, Lindo. Blahopřeju.“

Vstup do Chrámů zel dokořán. Vplavali do hlavní chrámové lodě, řady barevných světel mizely v dálce. Henrymu se vždycky zdálo, že reflektory velikost prostoru zvětčují.

„Modrá,“ řekl Carson.

„Vím.“ Vydali se podél modrých světél do zadní části. Ze střechy Chrámu se dochovaly pouze chabé zbytky. Šedivé světlo od hladiny působilo ve srovnání s hravou září vodicích světél kalně a olejově.

Henry nebyl v dobré kondici. Plavání ho unavovalo, ale sám prohlašoval, že trysky jsou příliš nebezpečné na to, aby se při vykopávkách používaly. Musel vlastní pravidla dodržovat.

Svítilící modrá linie se prudce stočila doleva a ponořila se do otvoru v podlaze.

Slyšel Lindu, Arta Gibbse a několik dalších na společném kanále. Smáli se, povzbuzovali ho a navzájem si gratulovali k objevu.

Vplaval labyrintovitou přístupovou chodbou do nižších prostor. Carson se držel vzadu a tak dlouho ho nabádal, aby nespěchal, až Henrymu došla trpělivost a požádal ho, aby byl zticha. Vybral poslední zákrut a spatřil před sebou světla.

Uvolnili mu cestu. Trifon Pavlovič, mohutný Rus s velkým bílým knírem, se maličko poklonil. Karl Pickens zářil; Art Gibbs se hrdě vznášel vedle Lindy.

Linda Thomasová byla rusovlasé dynamo. Věděla, co dělá, a nevadilo jí podělit se o úspěch se svými kolegy. Proto ji všichni měli rádi. Stála nad otvorem a kynula mu, aby přistoupil blíž. Když se k ní dostal, potřásl si rukama. Jejich pole zablikala.

„Fajn,“ řekl rázně. „Tak se na to podíváme.“

Někdo mu vtiskl do ruky svítilnu.

Spustil ji do tmy, spatřil rytiny a basreliéfy a sestoupil do komnaty, jejíž rozměry přesahovaly možnosti svítilny. Stěny byly členité, plné polic a reliéfů. Na policích něco bylo. Těžko přesněji určit co. Mohl to být místní mořský život, který se zde nahromadil, než byla místnost neprodyšně uzavřena. Mohly to být artefakty.

Jeho tým ho následoval. Trifon je upozornil, aby se ničeho nedotýkali. „Než se něčím pohne, všechno se musí zakreslit.“

My víme, Tri.

Světla si pohrávala s nástěnnými reliéfy. Rozeznával zvířata, ale nic, co by se podobalo Quraquáncům. Kromě svatých míst byly sochy inteligentních druhů vzácné. Ve všech dobách. A ve většině jejich kultur. Zdálo se, že nějaký zákon zapovídal zachycování jejich obrazu do kamene. Určitě se nějaké vysvětlení najde, zatím se to však nepodařilo.

Podlahu pokrýval půlmetrový nános bahna.

Z komnaty se dalo vstoupit do ostatních místností. A ve sluchátkách mu zněly šťastné hlasy.

„Toto býval stůl.“

„Ty symboly jsou kasumelská řada. Je to tak?“

„Arte, podívej se na tohle.“

„Já myslím, že vzadu toho bude víc.“

„Sem. Všichni sem.“

A Linda, v místnosti na severní straně, pozvedla svítilnu k reliéfu, jenž zobrazoval tři quraquánské postavy. Trifon se lehce dotkl obličeje jedné sochy, přejel jí prsty po spodní čelisti, podél vystrčených úst. Quraquánci byli teplokrevní, dvounozí, srstnatí tvorové, vzhledem poněkud podobní plazům. Aligátoři, kteří měli místo dlouhé tlamy a tupého úsměvu obličeje. Tito byli oblečení. Spolu s nimi byla vyobrazena čtyřnohá zvířata.

„Henry?“ ukázala mu, aby přišel k ní.

Postavy byly majestátní. Vyzařovala z nich síla a důstojnost. „Myslíš, že jsou to bohové?“ zeptal se.

„Co jiného?“ řekl Tri.

„Ne tak docela,“ odpověděla Linda. „Toto je Telmon, Stvořitelka.“ Ukázala na střední postavu, která byla dominantní. „Je to Velká matka. A toto jsou její dva aspekty, Rozum a Cit.“

„Velká matka?“ zeptal se překvapeně Herny. V období svého zániku Quraquánci uctívali jako nejvyšší božstvo mužskou postavu.

„Matriarchální společnosti tu byly časté,“ vysvětlila. Tri fotografoval a Linda pózovala vedle postavy. Hlavně kvůli perspektivě. „Pokud se nám někdy podaří slušně analyzovat Dolní chrám, zjistíme, že tenkrát měli matriarchát,“ pokračoval.

čovala. „Klidně se vsadím. Navíc je pravděpodobné, že i v té době najdeme Telmon.“

Na Jacobiho osobním kanálu se ozval Carsonův hlas. „Henry, našel jsem něco, co tě bude zajímat.“

Carson na něho čekal v největší komnatě před dalším basreliéfem. Pokynul mu, aby přistoupil blíž, a zvedl svítelnou. Další quraquánské postavy. Tyto jako by byly zasazeny do jednotlivých obrazů. „Je jich dvanáct,“ konstatoval významně. „Jako křesťanských zastavení křížové cesty.“

„Mystické číslo.“

Henry mlčky obešel komnatu. Postavy byly vytesány znamenitě. Občas se nějaký kousek odlomil, jinde se projevil zub času. Ale byly tam, božsky důstojní Quraquánci, na jednom obraze za druhým. Nesli hrábě, oštěpy a svitky. A před koncem se objevila děsivá postava, částečně zahalená kápí.

„Smrt,“ řekla Linda.

Vždycky stejná, pomyslel si Henry. Tady, v Babylonu i v New Yorku. Každý má stejnou představu. „Co to celé znamená? Víš to?“

Linda zářila štěstím. „Je to legenda o Tullovi, Vysvoboditeli. Tady –“ Ukázala na první výjev. „Tull přijímá od Telmon révu smrtelnosti. A tady jde za pluhem.“

Henry nebyl odborník na quraquánskou mytologii. Ale Tulla znal. „Ježíšovská postava,“ promluvil. „Osiris. Prométheus.“

„Ano. Podívej, tady je u zbrojře.“ Postupovala kolem vlystů, před každým se zastavila. „A bojové scény.“

„Něco tady nehraje,“ promluvil Carson. „Jeho legenda je mladší než toto období, ne?“

„Zatím toho není moc, co víme jistě, Franku,“ řekla Linda. „Třeba tato stavba není tak stará, jak si myslíme. Ale to není tolik důležité jako fakt, že máme úplnou řadu obrazů.“

„Nádhera,“ vzdychl Henry. „Dají je do Západního křídla a pověsí k nim tvoje jméno.“

Někdo se zeptal, co vyjadřují.

„Tady,“ ukázala Linda. „Tady to začíná. Tull je malé dítě a dívá se dolů na svět.“

„Je to koule,“ ozval se Art. „Věděli, že svět je kulatý.“

„Toto poznání během své historie párkrát ztratili a znovu nabyli. Tull každopádně lidem na světě záviděl.“

„Quraquáncům.“

„Ano.“

„Proč?“

„To není jasné. Quraquáncům zřejmě připadalo přirozené, aby se nesmrtelný takto choval, ale nevysvětlili to. Alespoň ne v textech, které se nám podařilo najít.“

Tady se stal zbožným. Žádá svou matku o dar smrtelnosti. Všimněte si těch univerzálních natažených rukou.

A tady – prošla kolem Henryho a ukázala, „– tady je jako učitel. A tady je ve válce.“ Jedna ruka zdvižená. Lítý výraz. Pravá ruka byla uražená. „Určitě v ní držel zbraň,“ poznamenala. „Byl v nevýhodě, protože když mu dali smrtelnost, nezbavili ho všech božských vlastností. Chápal utrpení svých nepřátel. A viděl do budoucnosti. Věděl, že ho čeká smrt v boji. A věděl, jakým způsobem přijde.“

Podoba krokodýlího boha-hrdiny nepostrádala ušlechtilost. Na jednom vlysu rozjímal o smrtelnosti v přítomnosti temně oděné Smrti.

„Nakonec,“ pokračovala Linda, „žádá, aby mu byla navrácena božskost. Všimněte si těch prosících rukou.“

Henry přikývl. „Já předpokládám, že mu navrácena byla.“

„Telmon nechala rozhodnutí na něm. *Vyhovím tvému přání. Ale zvolil sis mnohem lepší možnost. Vytrvej na této cestě a budeš milován, dokud budou lidé chodit po světě.* Pochopitelně neřekla ‚lidé‘, ale použila quraquánský ekvivalent.“ Linda posvítla na poslední výjev. Zde se již rozhodl a naposledy si obléká brnění.

„Po smrti ho matka vzala na nebe mezi hvězdy.“ Obrátila se k Henrymu. „A to je smysl celého mýtu. Smrt je nevyhnutelná. I bohové se jí nakonec musejí podřídít. Jako severští bohové. Přijmout ji dobrovolně, za ostatní, je skutečné měřítko božskosti.“

Temná zahalená postava působila znepokojivě. „Je mi něčím povědomá.“

Carson zavrtěl hlavou. „Mně připadá jako docela normální zubatá.“

„Ne.“ Už to někdy viděl. Někde. „To není Quraquánec, že ne?“

Art na postavu namířil svítilnu. „Řekni to ještě jednou?“

„Že to není Quraquánec. Podívejte se.“

„Ne, není,“ uznala Linda. „Je to důležité?“

„Možná ne,“ připustil. „Ale podívej se zblízka. Nepřipomíná ti to něco?“

Carson se zhluboka nadechl. „Ta věc na Iapetu,“ řekl. „Je to jeden z monumentů.“

Ahoj Phile!

Dnes jsme našli kompletní cyklus Tullova života. Přiložila jsem podrobnosti o provedení a kopie osmi klínů s nápisy v kasumelském lineáru C. Máme mimořádné štěstí: vzhledem k tomu, že stavba byla po většinu své existence blízko mořské vody a několik posledních století ve vodě, je ve výborném stavu.

Kdyby byl čas, uspořádali bychom velkou oslavu. Ale blížíme se tady ke konci. Za několik týdnů musíme všechno předat teraformovačům. Vlastně jsme poslední tým, který na Quraque zůstal. Všichni ostatní už odjeli domů. Henry naštěstí neodejde, dokud nezamáčkou knoflík. V každém případě tvoje zázračná žákyně narazila na zlato. Henry si myslí, že po mně pojmenují novou akademickou knihovnu.

Linda

Linda Thomasová

Dopis učiteli dr. Philipu Bertholdovi z univerzity v Antiochii. Datováno 211. dne 28. roku quraquánské expedice. Přijato v Yellow Springs, Ohio, 28. května 2202.

PRINCETON. ČTVRTEK 6. KVĚTNA 2202, 17:30.

Hutch vypnula motor a světla a dívala se, jak se první vlna lidí z kanceláří rozchází do bouře. Většina z nich mířila na zastávku vlaku, zvýšené nástupiště, které v lijáku nebylo vidět. Někteří se schovávali v Tarpley Building a hrstka movitějších se vrhla ke svým autům. Obloha padla na parkoviště, z dolní strany osvětlená uličními lampami a dopravními prostředky.

Ještě se u něho svítilo, ale rolety byly stažené. Byla to rohová kancelář v nejvyšším patře strohé nízké budovy, kvádr z betonu a skla, v němž sídlili právnícké firmy, pojišťovací agenti a burzovní makléři. Nebyl to dům, k němuž by člověk získal citový vztah. Přesto jí stačilo, aby sem přišla, aby jej znovu viděla, a vlny v jejím nitru se vzedmuly.

Lidé se hromadili u hlavních dveří, vyhrnovali si límce a zápasili s deštníky. Rozsvítla se dvě nebo tři energetická pole. Auta zajížděla na příjezdové cesty, světlometry ztrácely ostrost, stěrače se rytmicky pohybovaly.

Hutch seděla bez hnutí a čekala, až světla zhasnou, až se Cal Hartlett objeví na ulici. Neměla představu, co udělá potom. Rozčilovalo ji již jen to, že tam byla. Bylo na čase to ukončit, ale ona se chovala jako po uši zamilovaný puberták a doufala, že se něco stane. Doufala, že si to rozmyslí, až ji uvidí, jako by se všechno, co mezi nimi bylo, najednou

vrátilo. Ale kdyby to nezkusila, musela by s tím navždy žít a přemýšlet, jestli něco udělat nemohla.

Zabořila se do předního sedadla a přikryla se deštěm a tmou.

V té kanceláři jí poprvé vyznal lásku. Přišla k němu jednoho památného večera jako systémový technik a zůstali až do rána.

Jak jí to teď připadalo dávno. Měla tenkrát pauzu mezi dvěma lety, a když to skončilo, zdálo se, že je možné všechno. *Nějak to vymyslíme.*

V dálce se objevil magnetický vlak, řetěz jasných světél na pozadí všeobecného šera. Několik lidí pospíchajících přes parkoviště se rozběhlo. Vlak se dlouhým, povlovným obloukem přiblížil, začal brzdit a tiše vplul do stanice.

Cal pracoval jako finanční analytik u makléřské firmy Forman & Dyer. Svou práci měl rád, miloval hraní si s čísly, a její povolání ho fascinovalo. *Moje pilotka z hvězd.* Rád poslouchal její vyprávění o vzdálených světech a jednou z ní vymámil slib, že ho vezme s sebou. Alespoň na Měsíc, pousmál se. Měl šedé oči a hnědé vlasy, a když se smál, dělaly se mu hezké vrásky. A miloval ji.

Světlo v jeho kanceláři zhaslo.

Bydlel o osm ulic dál. Cal si potrpěl na svou kondici, takže i v takovém počasí půjde domů pěšky.

Magnetický vlak se rozjel, nabral rychlost a zmizel v lijáku.

Stálý příval lidí výrazně prořídil. Dívala se za posledními; několik z nich si mávnutím zastavilo auto, dva se rozběhli směrem ke stanici.

A potom prošel dveřmi on. I na dálku i v rozptýleném světle se nemohla mýlit. Zhluboka se nadechla.

Cal si zastrčil ruce hluboko do kapes měkkého hnědého kabátu a rychlým krokem se vydal přes parkoviště směrem od ní. Dívala se, jak jde po plastenu, vyhýbá se kalužím, stejnoměrným tempem si razí cestu bouřkou.

Zaváhala, pak velice opatrně zařadila pomalý stupeň a nastartovala motor. Auto se neslyšně rozjelo po dláždění

a zastavilo vedle něho. Do poslední chvíle si nebyla jistá, zda uhne, nebo ne.

Pak si jí všiml. Okénko měla stažené, takže jí dovnitř přišlo. Na jeho tváři se vystřídal celé spektrum emocí: překvapení, radost, nadšení, mrzutost. „Hutch.“ Překvapeně na ni zíral. „Co tady děláš?“

Usmála se a byla v tu chvíli ráda, že přijela. „Nechceš svézt?“

Dveře na straně spolujezdce se zvedly, ale on tam stál a díval se na ni. „Nevěděl jsem, že jsi doma.“

„Jsem. Jestli tam budeš tak stát, za chvíli budeš promočený na kost.“

„Jasně. Díky.“ Obešel předek vozu a nasedl. Vodu po holení používal stále stejnou. „Jak se máš?“

„Dobře. A ty?“

„Fajn.“ Jeho hlas byl bez výrazu. „Vypadáš dobře.“

„Díky.“

„Vždycky jsi vypadala dobře.“

Znovu se pousmála, tentokrát upřímněji, naklonila se a opatrně ho políbila. Když ho potkala poprvé, připadal jí nemastný neslaný. A práce, kterou dělal, jeho obrázek nijak nevylepšovala. Ale v tom, jak se jí dotkl, bylo něco silného, něco, z čeho poznala, že ať se té noci stane cokoli, ona už nikdy nebude stejná. Dnes již nevypadal tuctově jako tenkrát na začátku, dnes to byla autorita, ohromující kalibr. Jak a kdy k té změně došlo? Neměla ponětí.

„Chtěla jsem tě jenom pozdravit.“ Polkla. „Takže tedy ahoj.“ Kdo byl ten pár, který spal s mečem mezi sebou, aby si pojistil sebeovládání? Jako by ten meč cítila, tvrdý a mrtvý.

mlčel, pátral. „Ahoj.“

Na střechu bubnoval déšť. „Chyběl jsi mi.“

Zamračil se. Bylo vidět, že mu to není příjemné. „Hutch, musím ti něco říct.“

Hned k věci, pomyslela si. Byl to jeho styl. „Budeš se ženit.“

Znovu vytřeštil oči. Usmál se. Byl to přesně ten stydlivý, přátelský, nevyzpytatelný úsměv, který ji na něm před dvěma

lety zaujal. Dnes se v něm zračila úleva. To nejhorší měli již za sebou. „Jak to víš?“

Pokrčila rameny. „Bylo to deset minut, co jsem přistála, a už mi to hlásili.“

„Promiň. Řekl bych ti to sám, ale nevěděl jsem, že ses vracila.“

„Na tom nesejde. Kdo to je?“ Projela hlubokou louží ve výjezdu a zabočila na Harrington Avenue.

„Jmenuje se Teresa Pepperdilová. Je jako ty – má přezdívku z příjmení. Všichni jí říkají ‚Pep‘. Je učitelka.“

„Samozřejmě atraktivní.“

„Opět, jako ty. Zaměřuji se výhradně na krásné ženy.“ Myslel to jako kompliment, ale bylo to netaktní a bolelo to. Hutch neřekla nic.

Díval se někam za ni, vyhýbal se setkání s jejíma očima. „Co ti mám říct? Bydlí v jižním Jersey, a pokud vím, chce tady zůstat.“ Znělo to, jako by cítil potřebu se bránit.

„Tak to blahopřeju.“

„Díky.“

Zatočila vlevo na Jedenáctou. Calův byt byl přesně před nimi, v činžovním domě navrženém tak, aby vypadal jako hrad. Korouhve zplihle visely. „Poslyš,“ navrhla, „co kdybychom někam zašli a něčeho se napili?“ Téměř dodala *na staré dobré časy*.

„Nemůžu,“ odmítl ji. „Přijde za chvíli. Musím uklidit.“

Dům neměl vlastní příjezdovou cestu, tak zajela k obrubníku. Vypnula motor. Chtěla z toho vycouvat, nechat to plavat, neztrapňovat se. „Cale,“ řekla, „ještě máme šanci.“ Mluvila tak tiše, že si nebyla jistá, jestli ji slyšel.

„Ne.“ Uhnul očima. Očekávala hněv, možná zatrpkllost, smutek. Jenomže nic takového se nekonalo. Jeho hlas zněl prázdně. „Nikdy jsme neměli šanci. Ve skutečnosti ne.“

Neodpověděla. Přiblížil se k nim muž se psem. Zvědavě se na ně podíval, poznal Cala, zamumlal něco na pozdrav a šel dál. „Ještě by to mohlo klapat,“ pravila. „Kdybychom skutečně chtěli.“ Zadržela dech a s ochromující nečekaností si uvědomila svůj strach, že odpoví ano.

„Hutch.“ Vzala ji za ruku. „Věčně tady nejsi. Mne máš jen mezi lety. Jako takový přístav.“

„Tak jsem to nechtěla.“

„To se stává. Kolikrát jsme spolu tento rozhovor vedli? V noci se dívám na nebe a vím, že tam někde jsi. Jak by ses mohla usadit a strávit zbytek života v Princetonu, prosím tě? Vychovávat děti? Chodit na rodičovské schůzky?“

„Dokázala bych to.“ Další lež? Měla pocit, jako by přepnula na autopilota.

Zavrtěl hlavou. „Nejsi tady, ani když tu jsi.“ Konečně se jí podíval do očí. Jeho pohled byl tvrdý, rezervovaný. „Kdy zase letíš?“

Stiskla mu ruku, ale nijak nezareagoval, a tak ji pustila. „Příští týden. Mám evakuovat tým, který má Akademie na Quraque.“

„Všechno ve starých kolejích, že?“

„Asi ano.“

„Ne –“ zavrtěl hlavou. „Viděl jsem, jak vypadají tvoje oči, když o těch místech začneš mluvit, Hutch. Víím, jaká jsi, když máš odletět. Uvědomovala sis, že ses obvykle nemohla dočkat, až budeš pryč? Kvůli mně by ses nikdy neusadila.“ Hlas se mu chvěl. „Miluju tě, Hutch. Vždycky jsem tě miloval a vždycky budu, i když o tom už nebudu mluvit. vzdal bych se kvůli tobě čehokoli. Jenže ty jsi nedostupná. Začala bys mne nenávidět.“

„To není pravda.“

„Ale je. Oba víme, že kdybych řekl — dobrá, vraťme se a začněme znovu, zavolala bys tomu, bůhvíjak se jmenuje, a řekla mu, že na žádnou Quraqu neletíš, ať už je ta díra *kdekoli*, ale hned by ti to začalo vrtat hlavou. *Hned*. A ještě něco ti řeknu, až vystoupím z auta a ty mi zamáváš na rozloučenou a odejdeš, uleví se ti.“ Podíval se na ni a usmál se. „Hutch, Pep je dobrá žena. Líbila by se ti. Buď šťastná, že jsem šťastný já.“

Přikývla. Pomalu.

„Už musím. Dej mi pusku za staré časy.“ Přinutila se k úsměvu. Zahlédla jeho odraz v Calově tváři. „Tak ať ti to vyjde,“ řekla.

Když o chvíli později zabočila na Conoverskou magistrálu a zamířila na sever, došla k závěru, že se zmýlil. Alespoň prozatím cítila pouze lítost.

AMITY ISLAND, MAINE. PÁTEK 7. KVĚTNA, 20:00.

Hurikány byly počasí, které měla Emily nejraději. Ráda čekala, až přejdou. Sedávala před krbem se sklenkou chianti v ruce, poslouchala, jak kolem centrální kupole skučí vítr, a dívala se, jak se stromy ohýbají. Měla je ráda, přestože byly rok od roku větší a hladovější; zmenšovaly pláž a postupně ostrov utápěly.

Možná právě z tohoto důvodu je měla ráda: byly součástí složitého mechanismu soustavného zvyšování mořské hladiny, zmenšování plochy lesů a zvětšování pouští, který po třech stoletích přehlížení konečně přinutil váhavé politiky jednat. Zřejmě příliš pozdě, alespoň ona si to myslela. Ale v mručivém řevu mohutných bouří slyšela hlas planety.

Richard Wald jí byl ohromen, když se poprvé setkali. To bylo v dobách, kdy byla archeologie jenom pozemskou záležitostí a oni seděli každý na jiné straně stolu na semináři o chetitském sochařství. Sochařství přestal sledovat, zato Emily pronásledoval po třech kontinentech a několika nejšpinavějších restauracích Blízkého východu.

Po její smrti se již znovu neoženil. Ne proto, že by se z její ztráty nedokázal citově vzpamatovat, ani ne proto, že by si neuměl najít někoho jiného. Ale pocitu, který zažíval s ní, se nikdy nic nevyrovnalo, dokonce ani nepřiblížilo. Jeho vášnivý vztah k Emily zatlačoval do pozadí i jeho touhu po poznání minulosti. Nepředpokládal, že by mohl znovu najít takovou ženu.

Byl to jeho nápad usadit se v Maine, daleko od Washingtonu a New Yorku. Tady napsal *Babylonské léto*, knihu, která ho proslavila. Byli zde na Den díkuvzdání a pozorovali po-

dobnou bouři, když bylo oznámeno, že se podařilo překročit rychlost světla. (Tenkrát Richard ani Emily nechápali, co je na letech nadsvětelnou rychlostí zvláštního, a už vůbec netušili, jak změní jejich obor.) Bylo to přesně dva týdny předtím, než zemřela, když jela před prázdninami navštívit rodinu.

Děšť narážel na okno. Mohutné smrky před domem a na druhé straně ulice u Jacksonových se nadouvaly. Něco jako období hurikánů již neexistovalo. Přicházely celý rok. Od 1. ledna to byl již sedmý. Dostal jméno Gwen.

Richard procházel poznámky o Velkých monumentech, které si pořídil, když se připravoval na napsání článku pro *Archeologické obzory*. Zabýval se v něm současnou vlnou zklamání, že ani po dvacetiletém úsilí nejsme objevu Stavitelů monumentů o nic blíž. Namítal, že existují i argumenty pro to, abychom je nenašli: *Bez přímého kontaktu se stali (Stavitelé monumentů) významnou mytickou silou. Dnes již víme, že je možné vytvořit vyspělou kulturu zasvěcenou těm stránkám existence, pro něž stojí za to žít, které dokonce činí život ušlechtilým. Jak jinak lze vysvětlit motivaci, která dala vzniknout tak podmanivě krásným památníkům?*

Bylo by možná nejlepší, uvažoval, kdybychom je nepoznali jinak než prostřednictvím jejich umění. Umělec je vždycky méně než dílo. Vždyť co jsou Paiónius, Cézanne a Marimoto ve srovnání s „Niké“, „Val d’Arc“ a „Rudým Měsícem“? Z přímého setkání by sotva mohlo vzejít něco jiného než zklamání. A přesto – přesto, bylo něco, co by nebyl ochoten obětovat, kdyby si tu dnes, kdy bouře bušila na dveře a vzduchem se vznášela Beethovenova *Pátá*, mohl s jedním z těch tvorů popovídat? *Na co jsi myslela nahoře na tom skalním hřbetu? Hutch si myslí, že to chápe, ale co se ti honilo hlavou doopravdy? Proč jsi sem přiletěla? Věděla jsi o nás? Touláš se jen tak po galaxii, hledáš její divy?*

Byla jsi sama?

V předním okraji hurikánu Gwen se tísnily větry o dvousetkilometrové rychlosti. Černý déšť bičoval trávník a třásl domem. Těžká černá mračna přerušovaná modročernými pásy se hnala nad střechami. Kovová cedule na Staffordově

lékárně se třepotala a v pravidelném rytmu o něco třískala. Bylo pravděpodobné, že se znovu uvolní, ale vzhledem k městu byla po větru. Na druhé straně nebylo nic než jámy v písku a voda.

Richard si dolil sklenku. Bylo příjemné sedět s teplým burgundským u zavřeného okna směrem k zátocě a nechat své myšlenky strhávat větrem. V nevlídném počasí byl člověk osamělejší než na povrchu Iapetu a on měl osamění rád. Nerozuměl tomu, ale mělo to patrně souvislost se silnými pocity, které zažíval, když procházel síněmi dávno zaniklých civilizací. Nebo poslouchal šepot oceánu na březích času...

Žádný jiný očištný rituál na světě se nemohl rovnat hurikánu o síle 4: Penobscot Avenue zářila, pouliční lampy mlhavě svítily do šera, ulomené větve s mrtvolnou vznešeností pluly městem.

Krot' se.

Byla to však provinilá radost. Mohutné bouře Amity Island postupně zaplavovaly. Když byl oceán průzračný, dalo se dojet čtvrt míle od břehu a podívat se dolů do vody na starou Route One.

Na večeri byl pozván k Plunkettům. Kvůli bouři chtěli, aby u nich zůstal. Ale on šel. Plunkettovi byli zajímaví lidé a pravděpodobně by došlo na partičku bridže (což byla další z Richardových vášní). Jenže on chtěl bouři, chtěl s ní být sám. Vymluvil se, že pracuje na něčem důležitém. Každopádně díky.

Ona důležitá práce obnášela, že si hodlal večer lehnout a číst si Dickense. Byl právě v půlce *Ponurého domu*. Zbožňoval vřelou lidskost Dickensových knih a nacházel v nich (k nezměrnému pobavení svých kolegů) jisté paralely k monumentům. Zdálo se mu, že obojí obhazuje existenci soucitu a inteligence, zmítaných nepřátelským vesmírem. Obojí bylo nanejvýš optimistické, obojí bylo dílem ztraceného světa. A obojí využívalo k dosažení maximální působivosti odraženého světla.

Proboha, jak můžete něco takového tvrdit, Walde?

Carton v *Příběhu dvou měst*. Sam Weller v *Kronice Pickwic-*

kova klubu. U Dickense přichází pointa vždy z nečekaného směru. Richard Wald byl o něco štihlejší, než když se před pěti lety procházel s Hutch po skalním hřbetu. Pozorněji si hlídal váhu, trochu běhal a méně pil. Vypadalo to, že jediné, co mu zůstalo, byly sukně. A monumenty.

O smyslu monumentů se donekonečna dohadovaly zástupy teoretiků. Odborníci měli tendenci všechno nesmyslně komplikovat. Richardovi to připadalo až bolestivě jasné: byly to památníky, písmena v jediném skutečně univerzálním písmu rozeslaná do času. *Buď zdráv a šťastnou cestu, poutníku.* Slovy arabského básníka Menachata: *Velká tma je příliš velká a noc příliš hluboká. Ty a já se nikdy nesetkáme. Proto mi dovol se zastavit a pozvednout číši.*

Měl protáhlý, hubený obličej, hranatou bradu a špičatý nos v nejlepší aristokratické tradici. Připomínal charakterního herce, který se specializuje na role zámožných strýčků, prezidentů a zlodějů na úrovni.

Bouře zatřásla domem.

Soused Wally Jackson stál u okna. Jeho postava se rýsovala na pozadí světél z obývacího pokoje. Ruce měl zastrčené za opasek a tvářil se znuďeně. Poslední dobou zesílily tlaky na zpevnění pláže. Stál za nimi Harry. Ztráceli půdu pod nohama, poněvadž bouře přicházely tak často. Lidem prostě docházely síly. Ceny nemovitostí na Amity klesly za poslední tři roky o dvacet procent. Nikdo nevěřil, že ostrov má budoucnost.

Naproti za Penobscotem hráli McCutcheonovi a Broadstreetsovi binokl. Z hurikánových her se pomalu stala tradice. Když se přihnala nějaká větší bouře, McCutcheonovi a Broadstreetsovi hráli karty. A když před rokem udeřila Frances, stupeň 5, zůstali, přestože všichni ostatní odjeli. Voda trochu stoupla, utrousil McCutcheon, aniž by se příliš snažil zamaskovat pohrdání zbabělými sousedy. Žádný velký problém. To už je zvyk.

Jednoho dne to McCutcheonovy a Broadstreetsovy i s jejich hrou smete do Atlantiku.

Darwin v praxi.

Komunikátor zazvonil.

V ponožkách přešel pokoj, ale cestou se ještě zastavil a dolil si sklenku. Na střechu dopadlo něco těžkého.

V přihrádce na něho čekala trojstránková zpráva. První stránka upoutala jeho pozornost: zpráva přišla z Quraquy.

Od Henryho.

Zvláštní.

Rozsvítil lampičku a sedl si ke stolu.

Richarde!

To, co přikládám, jsme našli v Chrámu větrů. Odhadované stáří je přibližně 11 000 let. Toto je sedmá deska z dvanácti. Tullův mýtus. Frank si myslí, že to nějak souvisí s Oz. Datování sice souhlasí, ale nedokážu tomu uvěřit. Nenapadá tě něco?

Oz? Na další stránce byl obrázek nějakého basreliéfu. Ideali-
zovaný Quraquáanec a zahalená postava. Třetí stránka obsa-
hovala detail druhé postavy.

Richard odložil brýle a pozorně si ji prohlédl. Byla to By-
tost z ledu!

Ne. Ne, nebyla.

Smetl věci ze stolu a začal horečně hledat lupu. Odkud že
to pocházelo? Chrám větrů. Na Quraque. Oz – stavba na mě-
síci Quraquy byla anomálie, neměla s Velkými monumenty
společného nic víc než to, že pro ni nebylo žádné vysvětlení.
Ani hypotéza.

A přesto – našel lupu a podržel ji nad obrazem. Podoba
byla příliš věrná, než aby to mohla být jen náhoda. Tento tvor
byl svalnatější. Měl širší ramena. Mohutnější proporce. Zřej-
mě mužského pohlaví. Ale rysy schované pod záhyby kápě
byly nezaměnitelné.

Jenže toto stvoření bylo ztělesněním Smrti.

Klesl do křesla.

Především to mohla být náhoda. Kdysi mu někdo ukázal
kresbu pocházející z vnějšku indiánské svatyně, která vypa-
dala úplně jako dávno vyhynulí obyvatelé Pinnaclu.

Jenže něco Quraquu skutečně navštívilo. Víme to, protože existuje Oz. A je dokázáno, že místní obyvatelé se nedostali na takovou technickou úroveň, která by jim umožnila opustit jejich rodnou planetu.

Proč ztělesnění Smrti?

Z té otázky ho mrazilo.

Vyvolal si obraz měsíce Quraquy. Byl holý, bez atmosféry, poloviční ve srovnání s Lunou. Sto šedesát čtyři světelných let daleko. O něco méně než měsíc letu. Byl to bezvýznamný satelit pokrytý krátery, planinami a prachem. Nijak zvlášť se nelišil od povrchu jiných měsíčků. Až na to, že na něm byla umělá stavba. Zvětšil si severní polokouli na straně, která byla trvale přivrácena k planetě. A našel Oz.

Vypadalo jako nějaké obrovské čtvercové město. Svou fádností, šedostí a neúčelností se lišilo od děl Stavitelů monumentů nejmíc, jak si lze představit.

Přesto mnozí namítali, že nikdo jiný je tam umístit nemohl. Richard tu myšlenku odjakživa zavrhoval jako absurdní. Nikdo netušil, kdo jiný by tam mohl být. Ale objev Tulla jitríl fantazii.

Zavolał do Akademie a dostal se až ke komisaři. Ed Horner byl jeho celoživotní přítel. On, Richard a Henry byli poslední, kteří ještě zbývali ze staré gardy, jež pamatovala předpinnaclovskou, pozemskou archeologii. Prožili tu velkou proměnu, společně se nadchli pro zříceniny staré miliony let. Horner a Wald patřili k prvním, kteří vkročili na Pinnacle. Dodnes se čas od času rádi sešli a poobědvali spolu.

„Řekl bych, že dneska si zaběhat nepůjdeš, Richarde.“ Byla to narážka na bouři. Ed byl o něco mladší než on. Byl vysoký, bodrý, se smyslem pro humor. Měl husté černé vlasy, hnědé oči posazené až příliš daleko od sebe a výrazné obočí, které sebou cukalo a vlnilo se, když byl rozrušený. Působil zdrženlivě a neútočně, jako někdo, přes koho se dá snadno dostat. Ale jeho laskavý úsměv byl to poslední, co si někteří jeho nepřátelé pamatovali.

„Dnes ne,“ přitakal Richard. „Je tam čerstvo.“

Ed se ušklíbl. „Kdy budeš mít cestu do Washingtonu? Mary by tě ráda viděla.“

„Díky. Pozdravuj ji ode mne.“ Richard pozvedl sklenku směrem ke starému příteli. „Nikde bych nebyl raději. Ale nějakou dobu to asi nepůjde. Poslyš, dostal jsem zprávu od Henryho.“

„Sem ji poslal taky. Ale ještě jsem ji neviděl. Je tam něco se smrtkou, ne?“

„Jde o Stavitele monumentů,“ vysvětloval Richard. Na Edovi se začala projevovat nelibost.

„Máme problém,“ přiznal. „Víš přece, že se připravujeme Quraqu vyklidit.“

Richard to věděl. Quraqua byla první planeta, kterou čekala teraformace. Měla to být Nová Země. (Žádná jiná planeta nedávala naději, že by mohla být osídlena, s výjimkou Inakademeru. *Noku*. Jenže tato zahradní planeta již svou civilizaci měla.) Široká skupina mocných zájmů viděla v Quraque laboratoř, místo pro stvoření utopie, místo, kde se dá začít znovu. „Kdy?“

„Za šest týdnů. Necelých. Herny už tam správně vůbec neměl být. Jenže znáš ho. Sakra, Richarde, až to rozjedou, máme utrum. Navždycky.“

Minimálně na půl století. A to bylo prakticky stejné jako navždy. „To přece nemůžeš dopustit, Ede. Okolnosti se změnilly.“

„Bohužel, nevidím žádnou možnost. Na Stavitele monumentů všichni kašlou. V podstatě je to tak. Je to zajímavé možná tak pro tebe a pro mne. Pro daňové poplatníky ne. A každopádně ne pro politiky. Zato se najde dost lidí, pro které je vzrušující teraformace. Žádné další zpoždění nepřipustí.“

„Mluvil jsi s Casewayem?“

„Ne. A nemám to ani v úmyslu. Ten hajzlík by nám nedal navíc ani den. Ne.“ Hornerovi se zablýsklo v očích. Richard z nich vyčetl pocit marnosti. „Ty víš, že bych to udělal, kdyby nějaká naděje byla. Proč si s ním nezkusíš promluvit ty?“

„Já?“

„A pročpak ne? Vždycky tě bral jako největší kapacitu v branži. Četl tvoje knihy. Vždycky se o tobě vyjadřoval pochvalně. Ptal se mě, proč bychom taky my ostatní nemohli být víc jako ty. Wald by na první místo nestavěl vlastní zájmy, říká. Myslí si, že ty máš v sobě slušnost. Na rozdíl ode mne.“

Richard se ušklíbl. „To bych s ním nerozebíral.“ Nad domem zaskučel vítr. „Ede, můžeš nějak zařídit, abych se dostal na Quraqu?“

„Proč?“

„Protože nám dochází čas. Rád bych si ten Chrám prohlédl. A Oz. Můžeš to zařídit?“

„Posíláme loď, aby odvezla Henryho a jeho tým.“

„Kdy?“

„Za jak dlouho můžeš být připravený?“

„Hned, jak přejde ta bouře. Díky, Ede.“ Horner povytáhl koutky úst. „Chtěl bych, abys pro mne něco udělal.“

„Stačí říct.“

„Mlastně jsou to dvě věci. Chtěl bych, abys o tom rozhovoru s Casewayem vážně uvažoval. A až budeš na Quraque, zajisti, aby se odtamtud Henry dostal s časovou rezervou. Je to jasné?“

PŘEHLED ZPRÁV

KONEC SUCHA NA STŘEDOZÁPADĚ V NEDOHLEDNU

*Drobné farmy mají potíže již devátý rok po sobě
SAU a Quebec slibují pomoc*

INFLACE VYLÉTLA NA 26 %

*Na říjnových číslech se projeví ceny potravin, léčiv a bydlení, energie
o něco poklesla*

SKLENÍKOVÁ SKUPINA ZACHOVÁVÁ PESIMISMUS

*Přirozené procesy se již nedají zvrátit, tvrdí Tyler
„Čekali jsme příliš dlouho“
Nově zvolený prezident ohlašuje rozsáhlý program*

Jak je chcete vyhnat ze statků?

EVROPSKÁ MĚSTSKÁ POPULACE DOSÁHLA NOVÉHO MINIMA

*71 % obyvatel dnes žije ve venkovských nebo příměstských oblastech
Podobný trend i v SAU
(navazující článek)*

FOXWORTH SLIBUJE STAROSTŮM DODÁVKY POTRAVIN

*Další kolaps údajně nemůže nastat
Chce zahájit reklamní kampaň za zastavení útěku z měst*

BRITÁNIE A FRANCIE ODKRÝVAJÍ PLÁNY NA NOVOU VNITŘNÍ RADU

*„Můžeme se vyvarovat starých chyb,“ říká Kingsley
Připomíná „Výkonnou skupinu, která se nebojí akce“
Haversham varuje před světovou vládou*

572 OBĚTÍ SRÁŽKY NAD STŘEDOZEMNÍM MOŘEM

Rozsáhlé pátrání po černé skříňce

HORNCAF ZATČEN S PROSTITUTKOU

*Holovizní kazatel tvrdí, že měl zájem jen o její duši
Poslední v řadě sexuálních skandálů*

MEXIKU PŘEDVÍDÁN VLHKÝ ROK

Očekává se dvojnásobné množství srážek

Letní zemědělská sezona v ohrožení

TŘETÍ SVĚT POŽADUJE ZRUŠENÍ MĚSÍČNÍ ZÁKLADNY

„Urážka lidí, kteří ve světě hladoví“

Demonstrace připravovány v SAU, Británii, Rusku, Německu a Japonsku

MARK HATCHER POHŘBEN V LONDÝNĚ

Mrtvý s šesti lahvemi. Poetický výlet do časů Velkého moru získal Pulitzerovu cenu v roce 2172

30 let žil v ústraní

MILIONY MRTVÝCH V INDOČÍNĚ

Sucho na subkontinentu se zhoršuje

Rada chce zvážit možnosti

POVSTALCI SE ZMOCŇUJÍ KÁTHMANDÚ

Stovky mrtvých při pouličních bojích

SAU MÁ 200 MILIONŮ OBYVATEL

Foxworth slibuje, že zakročí

Navrhuje výhody pro bezdětné páry

PAPEŽ TŘETÍ DEN VE FRANCII

Mše v Notre Dame Nouveau má přesvědčit věřící o výhodách celibátu

PODZEMNÍ VODA NIČÍ EGYPTSKÉ PAMÁTKY

Dědictví minulosti ohroženo

Restaurátoři bijí na poplach

SEDM OBĚTÍ STŘELCE V KNIHOVNĚ

Před policií zastřelil sám sebe

Bývalá přítelkyně se ukryla mezi regály

PRŮZKUM UKAZUJE, ŽE AMERIČANÉ ZTRÁCEJÍ ZÁJEM O POLITIKU

Sexuální a finanční skandály probouzejí ve voličích cynismus

IZRAELSKÝ VŮDCE ODSUZUJE PLÁN PŘESÍDLENÍ NA QURAUQU

„Počkáme si na vlastní planetu“

SAU OMEZÍ MEZIHVĚZDNÉ LETY

Omezení vynuceno napjatým rozpočtem

(2 navazující články)

OBYVATELNÉ PLANETY JSOU MIMOŘÁDNĚ VZÁCNÉ

Astronomická pravděpodobnost

Komise doporučuje přesun zdrojů jinde

Quraqua bude připravena za padesát let

„Jeden nový svět stačí,“ říká Hofstadler

SPOLEČNOST NOVÁ ZEMĚ CHYSTÁ PROTEST

„Nepřestávejte hledat,“ varuje Norimata

ARLINGTON. SOBOTA 8. KVĚTNA, 09:15.

Zazvonění ji vytrhlo z hřejivého, sladkého snu. Zašmátrala po stojánku s lampou a nahmátla komunikátor. „Prosím?“

„Hutch?“ Richardův hlas. „Prý pilotuješ loď, která letí do Chrámu.“

„Ano,“ řekla ospale.

„To je dobře. Poletím s tebou.“

Probrala se. *To* bylo příjemné překvapení. Nijak se netěšila na to, že se bude měsíc kodrcat ve *Winkovi*. „To ráda slyším,“ zareagovala. Ale uvažovala, o co mu jde. Byl to čistě evakuační let.

„Stejně bych o tebe požádal,“ vysvětlil.

„A já bych ti byla vděčná.“ Hutch pracovala na smlouvu, nebyla zaměstnanec Akademie. „Proč tam letíš?“

„Chci vidět Oz,“ odpověděl.

Richard ukončil hovor. Dole pod ním obeplouvala výletní loď s plachtou proti slunci Republic Island, nahnutá na levobok, jak se pasažéři nahrnuli k zábradlí. Měli deštníky, aby se chránili před slabým deštěm, který trval už od rána. Žvýkali sendviče a vláčeli se s koženými bundami, které nepotřebovali. Tloušťák ve vytahaném šedém svetru seděl na zádi a krmil racky. Prudký vítr čeřil hladinu řeky. Richard se díval z aerotaxi, v němž seděl. Z obou boků se třepetaly